

KONCERTNI LIST

FILHARMONIČNI SPLETNI KONCERT V UČILNICI

LOKOSTRELCI ORKESTRA

21. 11. 2020 ob 11.00

Video prenos na

- www.filharmonija.si
- Facebook strani Slovenske filharmonije
 - Program Ars Radia Slovenija

IZVAJALCI

Barbara Kolbl – 1. violina

Marijana Gregorič – 2. violina

Maja Babnik Ravnikar – viola

Petra Greblo – violončelo

Mateja Murn Zorko – kontrabas

Matevž Bajde – pojoča žaga, tolkala

Moderator: Franci Krevh

Program:

1. Edward William Elgar (1857–1934): CHANSON DE MATIN
2. Luigi Boccherini (1743–1805): MENUET (3. stavek iz godalnega kvinteta v E-duru)
3. Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791): ALLEGRO (1. stavek iz Serenade št. 13 za godala v G-duru; t. i. MALA NOČNA GLASBA)
4. Johann Strauss II (1825–1899): PIZZICATO POLKA
5. P. I. Čajkovski (1840–1893): ANDANTE CANTABILE (odlomek iz 2. stavka iz Godalnega kvarteta št. 1)
6. Urban Koder (1928–2019), prir. Patrik Greblo: CVETJE V JESENI, pojoča žaga Matevž Bajde
7. Vito Žuraj (1979): SCRATCH (odlomki)
8. ABBA, prir. Patrik Greblo: MAMMA MIA
9. Zequinha de Abreu (1880–1935), prir. Thomas Graf: TICO TICO NO FUBA

Zakaj ima koncert naslov Lokostrelci orkestra? Zato, ker pri igranju na svoja glasbila potrebujejo lok. Govorimo seveda o GODALIH.

Godala so glasbeni instrumenti, kjer zvok nastaja z nihanjem strune, to pa največkrat povzročimo tako, da nanjo potegnemo – GODEMO z lokom. Glasbenikom rečemo GODALCI. Poznamo seveda še druge tehnike igranja na godala, npr.:

1. PIZZIKATO (izgovorimo »picikato«) – glasbenik brenka s prsti po strunah,
2. TEHNIKA Z LESENIM DELOM LOKA (Z LESOM) – glasbenik udarja po struni z lesenim delom loka,
3. TEHNIKA PRASKANJA (ang. SCRATCH) – glasbenik s celo površino loka počasi vendar z velikim pritiskom potegne (zagode) po struni.

Predhodnik klasičnih godal oziroma najstarejši znan instrument soroden današnjim godalom – REBEK, je prišel iz bližnjega vzhoda, o uporabi klasičnih godal pa lahko govorimo od 16. stoletja dalje.

Družina godal je zelo velika. Med klasična godala štejemo naslednja glasbila, ki imajo po štiri strune:

- **violina**, ki je od vseh najmanjša, zveni najvišje in je najbolj razširjena;
- **viola**, ki je malenkost večja od violine, ima daljše strune in zato zveni nižje;
- **violončelo** (rečemo mu tudi **čelo**), ki je še večji od viole in je tako veliko, da ga ima izvajalec naslonjenega na tla;
- **kontrabas**, ki je največji, ima najdaljše strune in zato zveni najnižje.

Godala sestavljajo jedro simfoničnega orkestra. Velikokrat jih slišimo v manjši zasedbi kot. npr. **godalni orkester** (pri nas poznan Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije), ali pa še manjših zasedbah, kot so **godalni kvintet**, **godalni kvartet** (pri nas poznan godalni kvartet Tartini), **godalni trio**, **godalni duet** ali kot samostojnega izvajalca.

Označevanje zasedb:

KVINTET – 5 GLASBENIKOV

KVARTET – 4 GLASBENIKI

TRIO – 3 GLASBENIKI

DUO – 2 GLASBENIKA

SOLO – 1 GLASBENIK

Z godalnim lokom lahko izrabimo zvok tudi iz drugih instrumentov, kot sta npr. **vibrafon** in **činele**. Zelo lep, mehak zvok dobimo, če igramo z godalnim lokom na **POJOČO ŽAGO**.

Glasba za godala pa še zdaleč ne pomeni, da je to samo klasična glasba. Mnogi godalci so posodobili zvok in pristop do poslušalcev. Poslušajte 2CELLOS, Vanesso Mae idr.

ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

Ni veliko simfoničnih orkestrrov, ki bi se lahko ponašali s tako bogato in dolgoletno tradicijo kot Orkester Slovenske filharmonije. Zaradi odlične geografske lege med Alpami in Jadranom je lahko glasbena umetnost sledila vplivom tako s severa in juga kot tudi z vzhoda in zahoda.

Orkester Slovenske filharmonije se s svojimi predhodnicami Academio Philharmonicorum (1701), Filharmonično družbo (1794) ter prvo Slovensko filharmonijo (1908–1913) ponosno postavlja ob bok najstarejših na svetu. Med mnogimi uglednimi umetniki, ki so postali častni člani Slovenske filharmonije srečamo Josefa Haydna, Ludwiga van Beethovna, Niccolò Paganinija, Johannes Brahmsa, Carlosa Kleiberja in številne druge.

Orkester že vrsto koncertnih sezon prireja 36 abonmajskih koncertov v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, številne priložnostne koncerte ter glasbene matineeje za mlade poslušalce. Orkester predstavlja državo na mnogih gostovanjih v tujini; v zadnjih letih so bila odmevna gostovanja z Ano Netrebko, Stingom in Mišo Majskim.

V letošnjem letu je Slovenska filharmonija prenovila abonmajsko shemo:

- Filharmonično klasični koncerti (FKK)
- Same mogočne skladbe (SMS)
- Sodobne orkestrske skladbe (SOS)
- Družinski abonma (DA!)
- Sobotne izobraževalne matineeje (SIM)
- Pretežno vokalni cikel (PVC)
- Vokalno-instrumentalni program (VIP)

www.filharmonija.si